

Information från

Periodisk
information från
Kemikalieinspektionen

KEMI
KEMIKALIEINSPEKTIONEN

Utkommer med
tre nummer
per år

1/06

Perfluorerade ämnen – källa till oro i flera länder

Fortsatta utsläpp av perfluorerade ämnen kan ge allvarliga långsiktiga hälso- och miljöproblem, anser Kemikalieinspektionen. Oron delas av myndigheter och forskare i flera länder.

Kemi har tagit initiativet till en OECD-konferens som kommer att äga rum i Stockholm i november.

– Det är hög tid att samla den kunskap som finns, säger Kemi:s generaldirektör Ethel Forsberg. På konferensen kan länderna utbyta information om aktuell forskning, riskhanteringsåtgärder och diskutera hur man kan komma vidare.

Kemi kartlägger nu användningen av perfluorerade ämnen i Sverige bl. a. genom möten med aktuella branscher. Information om vilka ämnen som används till vad, och vilka alternativ som finns, är ett viktigt underlag för att kunna överväga åtgärder för att minska riskerna.

Se sidan 11

Ny kemikalielag i kraft 2007?

Två viktiga steg togs under slutet av året för att föra den nya kemikalielagstiftningen REACH (registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier) i hamn.

Efter Parlamentets första läsning och därefter Rådets överenskommelse, som även stöds av kommissionen, går det att i väsentliga delar skönja hur den nya lagstiftningen kommer att se ut. Det blir en klar förstärkning av skyddet för hälsa och miljö jämfört med dagens lagstiftning.

Rådets ställningstagande när det gäller tillståndskravet (auktorisering) för särskilt farliga ämnen är väsentligt bättre på flera punkter – bl.a. vad gäller krav på substitution – än det förslag kommissionen lade. Det är också en viktig förstärkning jämfört med dagens lagstiftning. Parlamentets förslag ligger nära rådets men är något strängare på vissa punkter. Parlamentet vill bl.a. att även konsumenter ska få viss information och att alla farliga ämnen ska omfattas av informationskrav.

Se sidan 3

Innehåll	Sid
Ledare	2
Rådets enande om REACH stärker skydd för hälsa och miljö	3
Tillståndskrav i REACH kan leda till renare varor	4
Svenskt kvicksilverförbud anmält till EU och WTO	5
Global handlingsplan – en seger för Sverige och EU	6–7
OECD-möte i Sverige om hormonstörande ämnen	8
EU-åtgärder viktigast för att minska flamskyddsmedelsrisk	9
Riksrevisionen vill förbättra tillsynen av kemikalier	9
2006 granskar Kemi båtbottnfärg som verkar på fysikalisk väg	10
Flera länder utreder risker med perfluorerade ämnen	11
Olyckor med tändvätska minskade efter kampanj	12
Dålig kunskap om innehåll i leksaker	13
www.kemi.se får nytt utseende	14
News in Brief	16

20 år av framsteg och ständig utveckling

I år fyller Kemikalieinspektionen 20 år. Det kan tyckas som en kort tid för en myndighet men ser man till den utveckling som skett under dessa år är det en omfattande period.

När KemI etablerades i januari 1986 var det nationella perspektivet förhärskande. Kemikalierna var färre än i dag. Samtidigt var etableringen av KemI ett tydligt tecken på att insikten fanns om att problemen med kemikalier skulle komma att växa.

Då hade vi just fått en ny svensk kemikalielagstiftning – Lagen om kemiska produkter. Nu är vi på god väg mot en europeisk lagstiftning, medvetenheten har vuxit om att kemikalier inte respekterar gränser.

Samarbetsavtal med SIDA

För KemI:s del stannar arbetet inte längre ens vid Europas gränser. Vi inleder nu, i samarbete med Sida, ett omfattande utvecklingsarbete i Asien och Afrika, ett samarbete som inte bara innebär att vi delar med oss av vårt kunnande utan även att vi vinner nya kunskaper och erfarenheter.

Det som dock tagit upp stora delar av våra resurser det senaste året är

vårt arbete inom EU, ett arbete som omfattat inte bara den kommande europeiska kemikalielagstiftningen, REACH, utan även t.ex. växtskyddsmedel och biocider.

Det här är många gånger ett tidsödande och frustrerande arbete men detta är också många gånger kantat av framgångar och glädjeämnen. Införandet av ROHS-direktivet och förbudet mot vissa ftalater i barnartiklar är några av dessa.

En hjälp för en Giffri miljö

Ett glädjeämne är också att vi nu kan se att vi kommer att få en europeisk kemikalielagstiftning förmodligen redan 2007.

Om jag säger glädjeämne så menar jag inte att vi tycker att det nya regelverket blir perfekt – eller ens i närheten.

Det finns mycket att förbättra i den nya lagstiftningen och den kommer inte att bli den hjälp för att uppnå Giffri miljö som vi hade hoppats.

Kunskap saknas

Men – och det är viktigt att komma ihåg – den är långt bättre än vad vi har i dag. I dag saknar vi kunskap om flertalet av de kemikalier som finns omkring oss. De nya reglerna

Foto: ANETTE ANDERSSON

kommer att ge förutsättningar för en ökad kunskap. Vad som också är glädjande är att KemI fått gehör för kraven på information om farliga kemikalier i varor.

Den frågan är långt ifrån löst men bara det att den finns på agendan i Europa ger förutsättningar för att vi som konsumenter så småningom kommer att ha bättre kunskap om kemikalier, som finns i våra kläder, våra möbler och i allt annat som vi omger oss med.

Inspektion har stor betydelse

Ett område som vi kommer att behöva satsa på under 2006 – och där vi inte nått uppsatta mål – är inspektion och vägledning. Där ingår inte minst kontrollen av säkerhetsdatablad. Dessa har avgörande betydelse för att vi ska kunna få rätt hantering av kemikalier och säkrare varor. Vi ser just nu över hur vi kan utveckla vår inspektionsverksamhet ytterligare.

*Ethel Forsberg
Generaldirektör, KemI*

Information från KemI nr 1/06

Nr 1/06 till tryck 20.3.2006

Redaktör:

Carin Törner, tel 08-519 41 217, e-post: carin.torner@kemi.se

e-post till KemI-anställda: fornamn.efternamn@kemi.se

ISSN 1102-9250 Best.nr. 510 828

Citera gärna, men ange källan!

Information från KemI kommer ut tre gånger per år och är gratis.

Kemikalieinspektionen
Box 2
172 13 Sundbyberg
Tel 08-519 41 100
Fax 08-735 76 98
E-post: kemi@kemi.se
Webbplats: www.kemi.se

Rådets enande om REACH stärker skydd för hälsa & miljö

Ambitionen i REACH är att ta ett helhetsgrepp på kemiska hälso- och miljörisker. Ansvar läggts tydligare på företagen att undersöka sina kemiska ämnens hälso- och miljöfarlighet, samt att riskbedöma och redovisa hur ämnena kan hanteras säkert.

Arbetsuppgifterna ökar även för samhället.

Myndigheternas insatser ska dock i högre utsträckning riktas mot ämnen som är särskilt farliga eller förekommer i stora volymer och misstänks medföra risker för hälsa och miljö.

Kan träda i kraft under 2007

Under 2006 fortsätter förhandlingarna och arbetet med att analysera och sammanfoga konkurrenskraftsrådets och Europaparlamentets förslag. Mot slutet av 2006 förväntas Europaparlamentet och ministerrådet fatta beslut om REACH. Den nya kemikalielagstiftningen, som blir en förordning, beräknas träda i kraft under 2007.

Den 11 januari 2006 lade ordförandeskapet fram ett förslag om inledning (recitals) till REACH-förordningen. Denna del av förordningen innehåller viktiga kommentarer om utgångspunkter, principer och avsikter med lagstiftningen. Ministrarna måste enas om dokumentet innan parlamentet kan inleda sin andra behandling av det fullständiga lagförslaget.

KemI vill gå längre

På flera områden vill KemI att lagstiftningen ska gå längre än vad rådet kommit fram till. Rådets ståndpunkt saknar parlamentets tillägg

av en allmän aktsamhetsregel, som skulle innebära att företagen måste ta ansvar för säker hantering av kemikalierna oavsett detaljreglerna i REACH. KemI betraktar detta som en allvarlig brist i rådets förslag.

Fortsatt stor okunskap

Ett annat problem är att de datakrav som nu införs om kemikaliers hälso- och miljöfarlighet främst gäller de 10 000 existerande (gamla) ämnen som har större volym än 10 ton per leverantör och år. Rådets ställningstagande innebär att okunskapen om hälso- och miljöfarlighet även fortsättningsvis kommer att vara stor för de flesta av de 20 000 existerande ämnen som har låg volym (1–10 ton). Tyvärr har parlamentets förslag också samma brister när det gäller detta.

Bättre förslag på flera punkter

Rådets ställningstagande när det gäller tillståndskravet (auktorisering) för särskilt farliga ämnen är väsentligt bättre på flera punkter – bl.a. vad gäller krav på substitution – än det förslag kommissionen lade. Det är också en viktig förstärkning jämfört med dagens lagstiftning. Parlamentets förslag ligger nära rådets men är något strängare på vissa punkter.

En annan viktig förbättring är att rådet vill att de yrkesmässiga användarna ska få information om särskilt farliga ämnen i varor. Detta är något helt nytt som inte fanns med i kommissionens förslag och det första steget i att bygga upp ett informationssystem om kemikalier i varor.

Parlamentet vill att även konsumenterna ska få viss information och

att alla farliga ämnen ska omfattas av informationskrav. KemI delar dessa åsikter.

En omfattande lagstiftning

REACH är en mycket omfattande lagstiftning. Själva lagtexten innehåller nästan 300 sidor. En mängd vägledningsdokument och IT-baserade hjälpmedel tas nu fram för att förordningen ska fungera i praktiken.

KemI deltar aktivt i arbetet med att ta fram dessa dokument och hjälpmedel som ska vägleda företag, nationella myndigheter och den kommande EU-myndigheten för kemikaliesäkerhet i Finland. Det handlar om allt från hur företagen ska testa sina kemikalier och göra sina riskbedömningar till IT-system kopplade till lagstiftningen.

Mycket talar nu för att den fortsatta processen i rådet, parlamentet och kommissionen kommer att gå snabbt. Kommissionens tidtabell att lagstiftningen kan träda i kraft under 2007 tycks kunna hålla.

Se www.kemi.se för mer information om REACH och länkar:

*För mer information kontakta:
Per Bergman, verksamhetsansvarig för REACH-arbetet på KemI,
tel 08-519 41 261*

Sten Flodström, registrering av ämnen, tel 08-519 41 171

Ivar Lundbergh, utvärdering av ämnen, klassificering och märkning, tel 08-519 41 232

Lars Gustafsson, tillstånd, ämnen i varor, tel 08-519 41 196

Tillståndskrav i REACH kan leda till renare varor

Rådets ställningstaganden när det gäller krav på tillstånd för särskilt farliga ämnen och krav på information om sådana ämnen i varor, är något som både konsumenter, den industri som använder kemikalier och varor och samhället i stort kommer att vinna på.

Sannolikt kommer de särskilt farliga ämnena att efterhand användas betydligt mer sällan i varor som t.ex. byggmaterial till bostäder, tv, kylskåp, elektronik och kläder. Detta i sin tur leder till minskade hälso- och miljörisker.

Kravet att särskilt farliga ämnen ska ersättas med mindre farliga ämnen eller andra tekniska lösningar – dvs. substitution – är en viktig nyhet i den nya lagstiftningen. Redan när ett företag ansöker om tillstånd måste det lämna med en analys av

alternativ. Tillstånd får normalt bara ges om rimliga alternativ saknas och nyttan av fortsatt användning är större än risken.

– Mycket viktigt för industrins arbete med substitution är att den nya kemikaliemyndigheten i Helsingfors ska publicera en arbetslista över ämnen som ska tillståndsprövas de närmaste åren, säger Lars Gustafsson på KemI.

– Arbetslistan blir en utmärkt grund för stora delar av industrin när det gäller att ställa krav på substitution till leverantören eller göra andra produktval.

Ska få information

– Sverige har drivit frågan om krav på information om ämnen i varor hårt i förhandlingarna om den nya kemikalielagstiftningen. Därför har vi all anledning att vara nöjda med resultatet att de yrkesmässiga an-

vändarna ska få information om innehåll av särskilt farliga ämnen, säger Lars Gustafsson.

Problem kan undvikas

Tillgången till listan och till information om vilka ämnen som finns i varorna gör att företag kan undvika varor med ämnen i som skulle kunna leda till onödiga och stora kostnader för dem.

Det kan t.ex. vara kostnader för skyddsåtgärder, avfallshantering, sanering och skadestånd. Ämnen som asbest och PCB har orsakat mycket stora och oförutsedda kostnader, både för byggindustrin och för samhället.

I framtiden bör det bli lättare att undvika sådana problem.

För mer information kontakta:

*Lars Gustafsson,
tel 08-519 41 196*

Nej till förslag om farliga ämnen i växtskyddsmedel

■ ■ Den ständiga kommittén för livsmedelskedjan och djurhälsa röstade den 3 mars 2006 om åtta verk samma ämnen i växtskyddsmedel med speciellt allvarliga egenskaper.

Förslaget från Europeiska kommissionen var att ämnena ska tas upp i bilaga 1 till rådsdirektiv 91/414/EEG och därigenom kunna godkännas i EU:s medlemsländer.

Kommissionen fick inte kvalificerad majoritet för något av sina förslag. Det innebär att frågan nu lyfts till rådet som får begränsad tid

på sig att lösa den. Om detta misslyckas går frågan tillbaka till kommissionen som då kan driva igenom sitt ursprungliga förslag. Sverige och övriga nordiska länder, där dessa ämnen inte är godkända, agerar för att förbjuda dem inom EU.

Läs mer i Information från KemI nr 3/05 och på www.kemi.se.

*För mer information kontakta:
Peter Bergkvist,
tel 08-519 41 209*

De åtta ämnena är:

- vinklozolin,
- procymidon,
- flusilazole,
- fenarimol,
- karbendazim,
- metamidofos,
- azinfos-metyl,
- dinocap.

De fyra första bekämpningsmedlen betraktas som hormonstörande, reproduktionsstörande och har i studier gett upphov till cancer hos försöksdjur.

Andra studier visar att vinklozolin även kan ge påverkan på försöksdjur upp till fyra generationer efter exponeringen.

Svenskt kvicksilverförbud anmält till EU och WTO

Nuvarande förbud mot kvicksilver i vissa varor föreslås utvidgas från 1 januari 2007 till ett generellt förbud som omfattar bl.a. amalgam och analyskemikalier. Bakgrunden är ett förslag som Kemikalieinspektionen lämnade till regeringen i juni 2004 och som regeringen nu vill införa.

Förslaget innebär att kvicksilver eller varor som innehåller kvicksilver inte får säljas på den svenska marknaden eller yrkesmässigt föras ut ur landet. Avfall som innehåller kvicksilver får inte föras ut ur landet.

Förslaget innebär att kvicksilver och kvicksilverföreningar inte får användas. Kviksilverhaltiga varor som redan finns på marknaden eller är i bruk får fortsätta att användas.

Flera undantag föreslås

Undantag föreslås för användning som omfattas av den harmoniserade EG-lagstiftningen, t.ex. knappcells-batterier, lysrör, typgodkända fordon och läkemedel. För användningar där det behövs en övergångstid för att utprova och övergå till alternativ föreslås tidsbegränsade undantag.

De medger i de flesta fall att kvicksilver får sättas på marknaden till och med 2008, och användas till och med 2009.

Kommerskollegium anmäler

Innan de nya reglerna kan införas i Sverige måste de anmälas till Europeiska kommissionen och Världshandelsorganisationen (WTO). Den 1 februari 2006 överlämnade regeringen och KemI underlag till Kommerskollegiet som har uppdraget att

göra anmälan. Anmälningsproceduren tar mellan tre till tolv månader beroende på om det kommer detaljerade yttranden från kommissionen eller andra medlemsländer.

Sverige aktivt inom EU och FN

Sverige har hittills varit framgångsrikt i arbetet med att fasa ut kvicksilver. Om ett generellt förbud genomförs har Sverige nationellt nått så långt det är möjligt genom lagstiftning.

Kviksilver är ett av de allra farligaste miljögifterna och är ett hot mot både miljön och människors hälsa. Det sprids över hela jordklotet genom långväga lufttransport.

För att påverka att belastningen från kvicksilver ska bli mindre, är Sverige aktivt inom EU och FN för att få till stånd åtgärder även i andra länder.

Metallprotokollet revideras

Just nu pågår ett arbete inom Luftkonventionen (UNECE-LRTAP) för att utvärdera och revidera metallprotokollet. KemI håller i arbetsgruppen som tar fram underlag om vilka åtgärder som vidtagits i länderna för att minska produkternas bidrag till luftutsläpp av kvicksilver, kadmium och bly. Underlaget ska vara klart för diskussion vid ett möte i Kanada i maj.

Se www.kemi.se för mer fakta:

- Förslag om ändring i förordningen (1998:944) om förbud m.m. i vissa fall i samband med hantering, införsel och utförsel av kemiska produkter, pdf.
- Förslag till föreskrift, KIFS, pdf.
- KemI Rapport 2/04, Kviksilver – utredning om ett generellt nationellt förbud, pdf.
- Statistik om kvicksilver i Sverige
- Om kvicksilver i Prioriteringsguiden – PRIO

För mer information kontakta:
Petra Ekblom, tel 08-519 41 223
Christina Bouvin,
tel 08-519 41 105

Användningsområden för kvicksilver

Nyttillförsel i storleksordning

- Globalt: 3400 ton år 2000
 1. Batterier (1081 ton)
 2. Klor-alkaliindustrin (797 ton)
 3. Guldutvinning (650 ton)
 4. Amalgam (272 ton)
- Inom EU: 302 ton år 2000 (15 medlemsstater).
 1. Klor-alkaliindustrin (95 ton)
 2. Amalgam (70 ton)
 3. Övrig användning (50 ton)
 4. Mätinstrument (26 ton)
- I Sverige: 435 kilo år 2003
 1. Batterier (100–140 kilo)
 2. Ljuskällor (121 kilo)
 3. Amalgam (103 kilo)
 4. Analyskemikalier (53 kilo)

Global handlingsplan – seger för Sverige och EU

Den internationella konferensen om kemikaliehantering, som hölls i Dubai, Förenade Arabemiraten, antog 6 februari i år Dubai-deklarationen som lägger fast en global kemikaliestrategi.

Strategin ska leda länderna mot det mål, som antogs i Johannesburg och som innebär att alla kemikalier ska kunna hanteras utan att skada hälsa eller miljö år 2020.

Att strategin nu är antagen är ett stort steg mot en bättre global kemikaliehantering och också en stor seger för Sverige och EU som satsat avsevärda resurser för en lyckosam utgång.

Strategin innehåller de grundläggande elementen i svensk kemikaliekontroll.

För att snabbt få igång aktiviteter får de fattiga länderna stöd av en särskild fond, till vilken Sverige bidrar med 25 miljoner kronor för 2006.

Tre viktiga delar

Högnivådeklarationen sammanfattar den politiska viljan, sätter upp de politiska målen, vart man vill nå och vilka begrepp och mekanismer man vill se i processen. Öppenhet, partnerskap och försiktighet är några av nyckelorden.

Policystrategin talar om hur man ska uppnå målen. Den beskriver omfattningen av strategin, behoven, de ingående delarna; kunskap, information, riskbegränsning, styrning, kapacitetsuppbyggnad och illegal handel med kemikalier. Vidare tar den upp viktiga principer och an-

greppssätt, hur finansieringen av aktiviteterna i den globala handlingsplanen ska ske och vilka institutioner som behövs för genomförandet.

Strategin betonar ländernas ansvar att själva dra det tyngsta lasset i processen, med stöd av finansiella bidrag i mån av tillgång.

Global handlingsplan

Den globala handlingsplanen innehåller 271 olika aktiviteter som kan behövas för att genomföra strategin. Vilka konkreta aktiviteter som kan bli aktuella i ett enskilt land beror på landets egna behov, utvecklingsnivå m.m.

Handlingsplanen prioriterar aktiviteter som kan minska gapet mellan fattiga och rika länder. Det i sin tur underlättar möjligheterna att genomföra internationella konventioner och att teckna avtal.

Planen lyfter också fram särskilda ämnesgrupper, som t.ex. POPs, CMR-ämnen, hormonstörande ämnen, ämnen som påverkar immun- och nervsystemet och tungmetaller.

Sverige bidrar

KemI kommer på basis av Dubai-deklarationen att diskutera med Sida hur Sverige kan bidra till att utveckla bilaterala och regionala program för en hållbar kemikaliehantering. Sådana program ska innehålla aktiviteter för att genomföra den globala strategin

Bo Wahlström, myndighetsexpert i internationella frågor.

och kemikaliekonventionerna, institutionsbyggnad, kapacitetsuppbyggnad, utbildningsinsatser m.m.

KemI kommer också att starta diskussioner med SAICM-sekretariatet (Strategic Approach to International Chemicals Management) vid UNEP (United Nations Environment Programme) om att medverka till att planera och genomföra regionala konferenser, utbildningsseminarier m.m.

UNEP förvaltar pengarna

En särskild resolution antogs i Dubai om ett så kallat Quick Start Programme, QSP, som ska tillföra finansiella resurser i ett inledningsskede.

Bidragen från givarländerna kommer att sättas in i en fond hos UNEP och användas av sekretariatet i samråd med givarländerna för att stödja genomförandeaktiviteter i utvecklingsländerna.

För mer information kontakta:

*Bo Wahlström,
tel 08-519 41 260*

Fakta

- UNEP är FN:s miljöprogram och arbetar med att främja internationellt samarbete och föreslå politik på miljöområdet. UNEP ska även övervaka genomförandet.
- SAICM-sekretariatet vid UNEP ska lägga grunden till en förbättrad nationell kemikaliekontroll i utvecklingsländer.
- POPs – Persistent Organic Pollutants.
- CMR – Cancerogena, Mutagena och Reproduktionsstörande ämnen.

Dubai-deklarationen som antogs 6 februari i år ska lägga fast en global kemikaliestrategi. De fattiga länderna får stöd i arbetet ur en fond till vilken Sverige bidrar med 25 miljoner kronor.

Bakgrunden till den globala kemikaliestrategin

Arbetet med den globala kemikaliestrategin, **the Strategic Approach to International Chemicals Management (SAICM)** startade efter långa diskussioner inom UNEP:s styrelse mellan å ena sidan de som förespråkade en global ramkonvention om kemikalier (bl.a. Sverige, de nordiska länderna, EU) och å andra sidan de som starkt motsatte sig en legalt bindande överenskommelse om kemikalier (USA, Australien m.fl.).

Kompromissen blev den globala strategin. Det första förberedande mötet (Preparatory Committee), PrepCom-1, hölls i oktober 2003 i Bangkok under isländskt ordförandeskap. Mötet tog fram en önskelista på allt som kunde tänkas ingå i strategin.

Andra mötet skapade struktur

Vid det andra mötet i Nairobi i oktober 2004 övertog Sveriges miljöambassadör Viveka Bohn

ordförandeskapet för processen.

Mötet skapade struktur i önskelistorna och man kom överens om att tre dokument skulle tas fram: en högnivådeklaration (High Level Declaration, HLD), en övergripande policystrategi (Overarching Policy Strategy, OPS) och en global handlingsplan (Global Plan of Action, GPA).

Man enades i huvudsak om innehållet i strategin och den globala handlingsplanen. Ord-

föranden fick i uppdrag att ta fram en högnivådeklaration.

Tredje mötet – USA bromsade

Vid det tredje mötet i Wien i september 2005 bromsades processen upp genom att USA först nu på allvar trädde in i förhandlingarna och genom att ett stort antal ändringsförslag reste hinder för en överenskommelse.

Flera viktiga frågor förblev olösta, t.ex. vilka kemikalier strategin skulle omfatta, försiktighetsprincipen, finansiella och institutionella frågor och frågan om strategins ställning i förhållande till andra internationella överenskommelser. Dessa frågor löstes först i slutminuterna av konferensen i Dubai.

OECD-möte i Sverige om hormonstörande ämnen

26–27 april i år kommer Sverige att stå värd för ett OECD-möte om framtagande av testmetoder för att bedöma ämnens hormonstörande egenskaper för människa och i miljön – 9th Task Force Meeting on Endocrine Disrupter Testing and Assessment (EDTA). Sedan 1996 är detta en särskilt prioriterad OECD-aktivitet för att harmonisera testning och bedömning av hormonstörande ämnen.

Internationellt harmoniserade testmetoder är en grundläggande förutsättning för en väl fungerande kemikaliekontroll. I dag saknas sådana metoder helt och hållet för att bedöma ämnens potentiellt hormonstörande effekter i miljön.

Högt prioriterat

– Det här arbetet är högt prioriterat inom OECD, EU och i vårt nationella miljömålsarbete, säger Yvonne Andersson, KemI, nationell samordnare för OECD:s testmetodprogram.

Utvecklingen av testmetoder på det här området är en förutsättning för att vi ska kunna uppfylla miljömålet Giftfri miljö delmål 1 om kunskap om alla kemiska ämnen vi använder, samt delmål 3 om utfasning av särskilt farliga ämnen. Hormonstörande ämnen hör till denna grupp.

Inom EU antogs 1999 en gemenskapsstrategi för forskning och utveckling av standardiserade testmetoder för hormonstörande ämnen.

I den kommande nya kemikalielagstiftningen, REACH, anses dessa ämnen ha så allvarliga egenskaper

att de jämförs med de ämnen vars användning kan behöva godkännas i EU. REACH förväntas börja gälla under 2007.

Deltagarna på EDTA-mötet i april kommer från myndigheter och forskarvärlden i OECD:s medlemsländer.

På mötet deltar även representanter för EU, BIAC (Business and Industry Advisory Committee to the OECD), WHO, WWF och ICAPO (International Council for Animal Protection in OECD Programmes). Sverige representeras av Kemikalieinspektionen genom Yvonne Andersson och Agneta Ohlsson.

Minska antalet försöksdjur

Ett antal förslag på testmetoder och vägledningsdokument för att bedöma kemikaliers hormonstörande effekter på såväl människa som miljö kommer att diskuteras.

Det här inkluderar även förslag på alternativa testmetoder vars syfte är att minska användningen av försöksdjur.

Testmetoder som utvecklas inom OECD:s testmetodprogram införs i princip oförändrade i EU:s bindande lagstiftning.

Viktigt med standardisering

OECD:s arbete med validering och internationell harmonisering av testmetoder är viktig både för skyddsnivån och för djurskyddet eftersom data framtagen med dessa metoder accepteras inom hela OECD.

På EU-nivå är standardiserade testmetoder också viktiga för att säkerställa den fria handeln inom gemenskapen.

Läs mer om OECD:s och EU:s arbete för att utveckla testmetoder för att kunna bedöma om ett ämne är hormonstörande:

- www.oecd.org (Environment Directorate - Chemical Safety - Chemical Testing Guidelines)
- EU/DG miljö webbsplats: europa.eu.int/comm/environment/endocrine/index_en.htm
- EU/DG forsknings webbsplats: europa.eu.int/comm/research/endocrine/activities_dg_en.html

*För mer information kontakta :
Brita Oredsson-Hagström
tel 08-519 41 197 (hälsa) eller
Yvonne Andersson
tel 08-519 41 129 (miljö).*

Kan orsaka allvarlig skada

- Ämnen som påverkar de hormonella systemen kan orsaka allvarlig skada på organismer, populationer eller ekosystem.
- Väl fungerande hormonella system är en förutsättning för att upprätthålla många fysiologiska funktioner.
- Ämnen som stör balansen i kroppens hormonsystem kan ge upphov till en rad olika effekter t.ex. fortplantningsstörning eller missbildning, cancer, diabetes, hjärtsjukdomar, benskörhet samt skador på immunsystemet och nervsystemet. Det senare kan i sin tur leda till beteendepåverkan.

EU-åtgärder är viktigast för att minska flamskyddsmedelsrisk

Regeringen har givit Kemikalieinspektionen i uppdrag att utreda ett heltäckande förbud mot flamskyddsmedlen HBCDD och TBBPA och bedöma konsekvenserna.

15 mars lämnade KemI sin utredning till regeringen.

Ett heltäckande nationellt förbud skulle få stora negativa praktiska och ekonomiska konsekvenser för samhället, anser KemI.

Ett förbud, som inte gör det möjligt att använda TBBPA vid tillverkning av mönsterkort och kretskort till elektronik, skulle med all sannolikhet stoppa tillverkning och import av flertalet elektroniska produkter.

Sverige bör avvakta en bedömning
Kretskort finns i alla elektroniska produkter. Ett förbud som omfattar denna användning av TBBPA skulle

inte heller leda till några kända vinster för hälsa och miljö.

KemI anser att Sverige i första hand bör avvakta utfallet av EU:s riskhanteringsstrategier för HBCDD och TBBPA. Därefter kan en säkrare bedömning göras av behovet av åtgärder på nationell nivå respektive EU-nivå.

HBCDD och TBBPA riskbedöms för närvarande inom EU:s program för existerande ämnen, med Sverige respektive Storbritannien som rapportörer.

Riskbedömningarna bör kunna avslutas under år 2006.

Användningen i Sverige är liten

Dagens användning av HBCDD i Sverige är mycket liten, mindre än 0,05 procent av den totala EU användningen. Det är främst användningen av HBCDD i andra länder som ligger bakom tillförseln av

HBCDD till Sverige. Lokala utsläpp från industriell användning av ren TBBPA och användning där TBBPA är additivt tillsatt till en plast är jämfört med flera andra medlemsländer ett litet miljöproblem i Sverige.

Om regeringen, när EU:s riskhanteringsstrategier är klara, bedömer att det finns behov av ytterligare åtgärder i form av ett nationellt förbud, bör det utformas som ett begränsat förbud och träda i kraft stegvis med början först i mitten av 2007, anser KemI.

*Se rapport nr 3/06 på
www.kemi.se/publikationer*

För mer information kontakta:

*Inger Cederberg,
tel 08-519 41 147*

*Bert-Ove Lund (riskbedömning)
tel 08-519 41 231*

Riksrevisionen vill förbättra tillsynen

Riksrevisionen har granskat om regeringens, Kemikalieinspektionens och länsstyrelsernas insatser för tillsyn av tillverkare och importörer av kemiska produkter lever upp till de krav som ställs enligt lagstiftningen och miljö kvalitetsmålet Giftfri miljö.

Riksrevisionens samlade bedömning är att tillsynen är otillräcklig till både omfattning och innehåll.

Riksrevisionen konstaterar att tillsynen visserligen ger resultat men att den är otillräcklig.

Företagen åtgärdar de brister

Kemikalieinspektionen funnit, men många företag och ännu fler kemiska produkter blir aldrig inspekterade.

"KemI behöver mer resurser"

– Det är glädjande att Riksrevisionen konstaterar att KemI:s tillsyn är effektiv. Att tillsynen av kemiska produkter behöver öka håller vi med om. Tillsynen är och har varit ett prioriterat område för KemI och antalet inspektioner har ökat under de senaste åren, säger Ethel Forsberg, KemI:s generaldirektör.

– Men samtidigt har flera viktiga frågor tagit våra resurser i anspråk

inte minst den kommande nya kemikalielagstiftningen inom EU, REACH.

Lagstiftningen kommer att ställa nya krav på tillsynen. Därför är det viktigt att regeringen ser över regelverken och att KemI får nödvändiga resurser.

Rapporten "Mer kemikalier och bristande kontroll – tillsynen av tillverkare och importörer av kemiska produkter" RiR 2006:4 finns på www.riksrevisionen.se

2006 granskar KemI färger som verkar på fysikalisk väg

KemI inspekterar under 2006 fysikaliskt verkande båtbottnfärger som finns på marknaden.

– Om det visar sig att vissa av dessa färger också verkar på kemisk väg kan det bli aktuellt att förbjuda dem, säger Karin Rumar, inspektör på KemI.

Regeringens målsättning är att minska riskerna med båtbottnfärger. Ett av KemI:s förslag till åtgärder för att uppnå detta är en ökad kontroll av fysikaliskt verksamma färger.

Båtbottnfärger mot påväxt, så kallade antifoulingfärger, regleras enligt miljöbalken som bekämpningsmedel.

Behöver inte godkännas

Färger som motverkar påväxt på kemisk eller biologisk väg måste godkännas av KemI, enligt miljöbalken 14 kap. 5 och 13 §§ samt i KIFS 1998:8, 14 kap 3 §. De fysikaliskt verksamma färgerna är däremot undantagna från kravet på godkännande, enligt KIFS 1998:8, 14 kap 2 §. Det innebär att de regleras på samma sätt som andra kemikalier och

Undersökningar från Stockholms universitet visar att en del fysikaliskt verkande båtbottnfärger kan vara giftiga för vattenlevande organismer.

inte regelmässigt granskas. Kunskapen om och ansvaret för de fysikaliskt verksamma färgerna ligger hos tillverkaren av produkterna.

Reglerna och efterlevnaden av dem har ifrågasatts då det visat sig att ett antal fysikaliskt verksamma färger varit giftiga mot vattenlevande organismer i tester som Stockholms universitet har utfört.

Företag måste redovisa

Samtliga åtta företag som marknadsför fysikaliskt verkande antifoulingfärger har nu fått lämna in sina redovisningar till KemI.

– Under våren ska vi granska fö-

retagens dokumentation. Eventuellt kan det bli aktuellt att kräva tester. Förhoppningsvis har vi svar under hösten så vi kan fatta beslut om eventuella åtgärder. Om det visar sig att vissa färger verkar på kemisk väg kan KemI förbjuda dem, annars får de fortsätta att säljas.

Läs gärna KemI PM 4/05 Hur riskerna med båtbottnfärger för fritidsbåtar kan minska.

För mer information kontakta:

*Karin Rumar,
inspektör och projektledare,
tel 08-519 41 252*

Ny rapport om båtbottnfärger i en marina

■ ■ I början av mars i år släpptes rapporten Kemiska ämnen i båtbottnfärger – en undersökning av koppar, zink och Irgarol 1051 runt Bullandö marina 2004.

Undersökningen utfördes 2004 på uppdrag av KemI och omfattar prover av vatten, sediment och blåstång vid Bullandö marina och i en grund naturhamn i stockholms skärgård. Halterna av Irgarol 1051, koppar och zink uppmättes i pro-

verna eftersom de ingår i båtbottnfärger och har giftverkan mot vattenlevande organismer.

Produkter med koppar och Irgarol som verksamma ämnen är inte längre tillåtna för användning på småbåtar på ostkusten. Zink ingår i många färger, inte minst i sådana som är fysikaliskt verkande.

Proverna visar klart förhöjda halter av ämnena i marinan och naturhamnen jämfört med en bakgrunds-

provstation. För ämnena Irgarol och zink var halterna förhöjda även i fjärden utanför marinan.

En jämförelse med en tidigare undersökning från 1993 visar att halterna av koppar och zink har ökat sedan dess, medan halterna av Irgarol 1051 har minskat till hälften.

*Läs/beställ rapport 2/06 på
www.kemi.se/publikationer*

Flera länder utreder risker med perfluorerade ämnen

I november är KemI värd för en OECD-konferens om perfluorerade ämnen.

– Mycket händer just nu i flera länder och det är viktigt att vi lär av varandra, säger KemI:s generaldirektör Ethel Forsberg.

Sverige har arbetat hårt för att få bort ämnen som kan brytas ned till perfluoroktylsulfonat, PFOS. KemI presenterade en strategi för utfasning av PFOS för regeringen för två år sedan. Ett svenskt totalförbud anmäldes till EU under 2005.

KemI har också nominerat PFOS som en s.k. POPs-kandidat i FN-konventionen LRTAP och Stockholmskonventionen POPs i hopp om ett globalt förbud. PFOS har nu antagits som kandidat i båda.

Användningen av PFOS har minskat drastiskt. Men det har visat sig att företagen i stället till största delen går över till andra perfluorerade ämnen som också har negativa effekter på hälsa och miljö. En stor grupp perfluorerade ämnen t.ex. fluortelomerer används i varor och de kan brytas ner till extremt svårnedbrytbara ämnen, t.ex. PFOA.

Kanada vill ha förbud

Kanadas miljömyndighet förbjöd 2004 import och tillverkning av fyra fluortelomerbaserade ämnen. Det temporära förbudet baserades på riskbedömningar som görs inom Kanadas notifieringssystem av nya ämnen och gäller endast två år. Förbudet går ut 23 juni i år. Environment Canada har nu föreslagit ett permanent förbud för dessa fyra ämnen.

USA:s miljömyndighet, EPA, erbjöd i januari i år tillverkare av

telomerer och fluorpolymerer att delta i ett globalt "PFOA Stewardship Program". Innebörden är att företagen ska åta sig att minska utsläppen från tillverkning och innehåll i produkter av PFOA och PFOA-relaterade ämnen drastiskt med 95 procent till 2010 och få bort dem helt till 2015. Även ämnen som kan brytas ned till längre PFCA ingår i utfasningen.

Samtliga företag som tillfrågats har tackat ja till att delta. De är DuPont, 3M/Dyneon Arkema, AGC Chemicals/Asahi Glass, Ciba Speciality Chemicals, Clariant, Daikin och Solvay Solexis.

EPA riskbedömer PFOA

EPA håller på med en omfattande riskbedömning av PFOA. Även inom OECD:s högvolymprogram, SIDS, pågår utvärderingsarbete.

EU:s vetenskapliga kommitté har slagit fast att PFOS är ett PBT-

ämne. Användningsbegränsningar för PFOS och ämnen som kan brytas ned till PFOS under Begränsningsdirektivet (76/769/EEG) diskuteras och kommissionen har lämnat ett förslag som tas upp i rådet första gången den 20 mars.

Inom EU:s klassificeringsarbete planerar Norge att lägga fram ett klassificeringsförslag för PFOA under våren.

En nordisk workshop om perfluorerade ämnen, finansierad av Nordiska Ministerrådet, äger rum i mars. Polytetrafluoretylen (PTFE) kommer att diskuteras särskilt, eftersom Statens Forurensningstilsyn i Norge har i uppdrag att sammanställa hälso- och miljöeffekter för PTFE (t.ex. Teflon).

För mer information kontakta:

Lisa Anfält, tel 08-519 41 265

Inger Cederberg, (konferensen)

tel 08-519 41 147

Ämnen som används i många produkter

- Perfluorerade ämnen är mycket stabila. En del bryts ned långsamt eller inte alls, andra omvandlas till persistenta ämnen.
- Det råder brist på kunskap om egenskaperna hos många av dem. Det finns indikatorer på att halterna i Arktis stiger snabbt.
- De ämnen som har varit mest i fokus, PFOS och PFOA, är inte de som används i varor. Det är en stor grupp andra ämnen, t.ex. fluortelomerer, som används i varorna, men som sedan när de släpps ut i miljön bryts ned till t.ex. PFOA.
- Ämnena används i många typer av produkter på grund av förmågan att bilda släta, vatten-, fett- och smutsavvisande ytor. Vanliga produkter är textil, papper, rengöringsmedel och brandsläckningsskum. Textilier kan vara impregnerade med en dispersionspolymer med "telomersvansar". Mycket tyder på att dessa svansar kan släppa från polymeren och/eller att impregneringen innehåller obundna resttelomerer. Enligt Kanadas miljömyndighet kan så mycket som 73 procent av de fluorkemikalier som har applicerats på ett plagg förloras via tvätt.

Olyckor med tändvätska minskade efter kampanj

■ ■ Giftinformationscentralen (GIC) rapporterar att antalet barnolycksfall med tändvätska har minskat från 450 fall under 2003 till 251 fall under 2005.

– Det är glädjande att antalet olyckor har minskat. Minskningen kan bero på en informationsinsats under 2005 med både film och pressmeddelanden, säger Karin Rumar, inspektör på Kemikalieinspektionen.

Tillsammans med Giftinformationscentralen och Konsumentver-

ket producerade KemI en kortfilm om faran med tändvätska. Filmen visades på SVT:s Anslagstavlan under våren/sommaren 2005.

Myndigheterna har även skickat ut flera pressmeddelanden om barnolycksfall i samband med tändvätska och med medias hjälp lyckats sprida budskapet till allmänheten.

*För mer information kontakta:
Karin Rumar
tel 08-519 41 252*

KemI har producerat en film för att informera om farorna med tändvätska. Se filmen på www.kemi.se/konsument/tandvatskor.

Allmänna råd upphävs

■ ■ Kemikalieinspektionen har upphävt samtliga gällande allmänna råd som tillkommit under åren 1987–2001.

Dessa upphävs genom det allmänna rådet 2006:1.

Informationen som gavs genom de allmänna råden ges nu på annat sätt, t.ex. genom information på webbplatsen, i KemI:s tidning Information från KemI eller genom faktablad.

Relevant text i det senaste allmänna rådet om klassificering och märkning, allmänna råd 2001:1, har arbetats in i KemI:s nya före-

skrift om klassificering och märkning av kemiska produkter (KIFS 2005:7).

Därmed finns det inga allmänna råd från KemI, och sannolikt kommer nya sådana att ges ut sparsamt.

Förteckning över Kemikalieinspektionens föreskrifter och allmänna råd den 24 februari 2006 finns på www.kemi.se

*För mer information kontakta:
Eva Nilsson, jurist
tel 08-519 41 164*

Regelbok ersätts av webbinformation

Kemikalieinspektionens regelbok kommer inte att sammanställas och ges ut i framtiden. Därmed är Regelbok 2004 den sista tryckta publikationen.

Länkar till samtliga gällande författningar inom Kemikalieinspektionens område finns på KemI:s webbplats www.kemi.se.

Här finns Kemikalieinspektionens föreskrifter som pdf-filer att ladda ner och spara.

De kan även beställas hos Fritzes. Uppgifter om beställningsnummer och beställningsadress till föreskrifterna finns på webbplatsen.

Kemikalier på byggen ska inspekteras 2006

■ ■ Under 2006 ska kemikalier som används vid byggen granskas närmare. Projektet är ett samarbete mellan Kemikalieinspektionen, Arbetsmiljöverket, Räddningsverket och Naturvårdsverket.

Under våren ska Arbetsmiljöver-

kets inspektörer tillsammans med Kemikalieinspektionens inspektörer inspektera drygt 20 byggarbetsplatser och kemiska produkter som används på byggena samt tillverkare/importörer av dessa.

Under hösten ska sedan KemI:s

inspektörer inspektera cirka 40 av de tillverkare/importörer vars kemiska produkter identifierats vid arbetsmiljöinspektionerna.

*För mer information kontakta
Christina Larsson,
tel 08-519 41 194*

Dålig kunskap om innehållet i leksaker

Generellt har företag som importerar och säljer leksaker dålig kunskap om vilken typ av kemiska ämnen som deras produkter innehåller. Det visar KemI:s varuinspektionsprojekt 2005 i samarbete med Konsumentverket.

En rapport kommer i april.

I flera fall under de senaste åren har kemikalier i varor inneburit en direkt risk för barn. Därför lades krutet under 2005 på att inspektera såväl tillverkare som importörer av leksaker.

– Vi hittade inte så många leksaker som innehöll farliga kemikalier, säger Christina Larsson, inspektör på Kemikalieinspektionen.

– Totalt påträffades tre leksaker med innehåll av farliga kemikalier. Det var oljekritor som innehöll höga halter bly (se Information från KemI nr 3/2005), pennor som innehåller lågviskös mineralolja och badmadrasser med ett mycket högt

innehåll av mjukgöraren DEHP.

Generellt har de inspekterade företagen dålig kännedom om lagar på kemikalieområdet. Minst känt för leksaksföretagen var regeln om informationskrav för varor som innehåller farliga kemiska ämnen.

Stora företag vet mer

En tredjedel av de undersökta företagen är medlemmar i en branschorganisation. Men kunskapsmässigt märktes inte någon skillnad i kunskap mellan de företag som var medlemmar i en branschförening och de som inte var medlemmar i någon branschförening.

– Generellt är kunskapen bättre hos stora företag jämfört med mindre. Men det bör påpekas att två av de tre farliga produkterna påträffades hos stora multinationella företag, säger Christina Larsson.

Flera leksaksföretag var inte medvetna om att vissa leksaker även räknas som kemiska produkter, t.ex.

hobbyleror och fingerfärger. Kemiska produkter omfattas av fler krav än varor. Företag som ansvarar för införsel av kemiska produkter ska bl.a. anmäla sina produkter och sin verksamhet till Kemikalieinspektionens produktregister.

Branschmöte i vår

Under våren ska KemI samordna en dialog mellan myndigheter och leksaksbranschen. Förhoppningen är att det bättrar på branschens kunskap och intresse för kemikalier i varor, så att även de mindre företagen kan få samma kunskap som de stora.

– Vi hoppas också att leksaksföretagen mer medvetet ställer krav på att farliga kemikalier i leksaker ska bytas ut mot mindre farliga, säger Christina Larsson.

För mer information kontakta:

Christina Larsson

tel 08-519 41 194

Anna Klepczynska,

tel 08-519 41 219

RIO 2006 granskar Gävleborg och Dalarna

Årets regionala inspektionsprojekt, RIO 2006, omfattar samtliga cirka 70 företag i Gävleborgs och Dalarnas län som tillverkar eller importerar kemiska produkter till Sverige.

Kemikalieinspektionen kommer att inspektera alla företag på plats för att kontrollera att reglerna följs. Inspektionerna görs med stöd av miljöbalken.

Vid inspektionerna kontrolleras bland annat företagets rutiner för kemikaliekontroll, produktinforma-

tion genom säkerhetsdatablad och märkning, anmälan till produktregistret och tillstånd för överlåtelse av särskilt farliga kemiska produkter.

Startar redan i vår

I Gävleborgs län äger inspektionerna rum vecka 19 och i Dalarna kommer de att ske under början av hösten.

Som en del i Kemikalieinspektionens tillsynsvägledning till kommunerna erbjuds miljöhandläggare i länen att följa med vid inspektionerna. Under senare delen av

hösten kommer inspektionsinsatsen att utvärderas. Resultatet redovisas i en rapport som kommer att publiceras på Kemikalieinspektionens webbplats www.kemi.se

För information om hur en inspektion går till, se www.kemi.se. Klicka på ingången Inspektörer

För mer information kontakta:

Susanna Norrthon Risberg

tel 08-519 41 148

Cecilia Westöö

tel 08-519 41 163

KemI:s webbplats får nytt utseende och ny struktur

www.kemi.se får en ny layout i mars. Sidan får dessutom en ny och bättre sökfunktion.

KemI:s webbplats får ny layout och anpassningar för bättre tillgänglighet. Det nya utseendet blir klart att publiceras i mars 2006.

Bland annat kommer strukturen och navigeringen att förändras för bättre överskådlighet. Sökfunktionen blir ny och kommer kontinuerligt att anpassas för att ge fler korrekta och relevanta sökträffar.

Ett led i förbättrad service

Omarbetningen av webbplatsen är ett led i arbetet för att förbättra servicen till företag, andra myndigheter och medborgare. En målsättning

är också att följa de gemensamma riktlinjerna som tagits för offentliga sektorns webbplatser av Statskontoret tillsammans med svenska W3C-kontoret och Handikappombudsmannen (HO).

Riktlinjerna innebär i korthet att så många användare som möjligt, oberoende av egenskaper och förmågor, ska kunna söka och läsa information samt enkelt och effektivt interagera via webbplatsen.

Databaser ses över senare

Det här steget i utvecklingen av KemI:s webbplats ska vara klart i mars 2006. Därefter kommer de olika delarna som består av data-

baser och applikationer att få motsvarande översyn. Under år 2007 planeras lansering av elektronisk produktanmälan (e-anmälan) till KemI:s produktregister.

Flera språk på sikt

Det nya utseendet och anpassningen till bättre tillgänglighet omfattar även den engelska webbplatsen.

Under 2006 kommer dessutom textinnehållet att få allt större omfattning och till viss del anpassas efter målgrupper. Avsikten är även att vissa sidor ska finnas på fler språk än engelska.

Kalle Björklöf
Ulla Linder

Brandstatistik analyseras i rapport

På uppdrag av Kemikalieinspektionen har Räddningsverket sammanställt och analyserat brandstatistik i Sverige och Norden. I Kemi Report nr 1/06 – Fire and fire protection in homes and public buildings presenteras resultaten.

Kemi deltar som ansvarig svensk myndighet inom EU i arbetet med att minska riskerna förknippade med flera flamskyddsmedel. När sådana åtgärder diskuteras måste hänsyn tas till krav på brandsäkerhet.

Rapporten utgör ett kunskapsunderlag som kan vara till hjälp vid sådana diskussioner.

Ökad användning av plaster

Varje år omkommer i genomsnitt 100 personer och 700 skadas allvarligt på grund av bränder i Sverige. Brän-

der utvecklas snabbare i dag på grund av ökad användning av plaster i inredning.

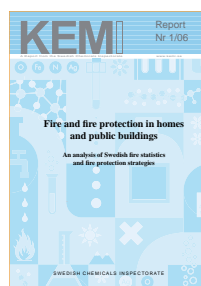
När plasterna brinner utsöndras mycket rök

och giftiga gaser och temperaturen blir hög. Det betyder att förhållandena kan bli livshotande redan efter två till tre minuter.

De flesta dödsbränder inträffar i bostäder och startar ofta i sängen, soffan eller i kläder. Rökning är ofta orsak till bränder som leder till dödsfall.

Flamskydd i större perspektiv

I rapporten konstateras att användning av flamskyddsmedel måste sättas in i ett större sammanhang tillsam-

mans med andra skyddsåtgärder. Till exempel kan brandskyddet förbättras om man förhindrar att tappade cigaretter orsakar antändningar. Ett sätt är att ställa brandkrav på kläder, madrasser och andra möbler.

Ett annat sätt är att införa krav på cigaretter som inte antänder föremål de faller på.

Sådana cigaretter förekommer i andra delar av världen och ett sådant krav kan vara mer lämpligt när det gäller att förbättra brandskyddet än att generellt öka användningen av flamskyddsmedel i kläder och möbler.

Rapport 1/06 finns som pdf på www.kemi.se/publikationer

För mer information kontakta:
Lolo Heijkenskjöld
tel 08-519 41 202

Nya trycksaker från Kemikalieinspektionen

Faktablad

REACH – en ny kemikalielag för en Giffri miljö (reviderad)
Best.nr 510 825 (gratis)

Kemi Rapport 3/06

Hexabromcyklododekan (HBCDD) och tetrabrombisfenol-A (TBBPA)
Best.nr 360 826
(150 kr + moms)

Kemi Report 2/06

Kemiska ämnen i båtottenfärger – en undersökning av koppar, zink och Irgarol 1051 runt Bullandö marina 2004
Best.nr 360 824
(150 kr + moms)

Kemi Report 1/06

Fire and fire protection in homes and public buildings – an analysis of Swedish fire statistics and fire protection strategies.
Best.nr 360 823 (150 kr + moms)

Kemi PM 9/05

Mercury-free Dental Fillings – phase-out of amalgam in Sweden
Kemi, december 2005
Best.nr 510 821 (Gratis)

Kemi PM 8/05

RIO 2005 - Regionala inspektionsprojekt i Kalmar-, Stockholms- och Sörmlands län.
Kemi, december 2005
Best.nr 510 819 (Gratis)

Här beställer du skrifter och rapporter från Kemi

CM Gruppen

Box 11063
161 11 Bromma
tel: 08-50 59 33 35
fax: 50 59 33 99
e-post: kemi@cm.se
Glöm inte att ange beställningsnummer.

Föreskrifter (KIFS), Allmänna råd och Regelboken köps från:

Fritzes

tel: 08-690 91 90
fax: 08-690 91 91
e-post: order.fritzes@nj.se

Trycksaker finns även i pdf-format på www.kemi.se

Information from

KEMI

SWEDISH CHEMICALS INSPECTORATE

News in brief

1/06

EU measures most important in reducing flame retardant risk

■ ■ The Swedish Government has commissioned the Swedish Chemicals Inspectorate (KemI) to investigate the possibility of a comprehensive ban on the flame retardants HBCDD and TBBPA and to assess the consequences such a ban would have.

KemI considers that a comprehensive national ban would have severe adverse practical and economic consequences for society.

A ban that does not make it possible to use TBBPA in the manufacturing of printed circuit boards for electronics would most probably result in the manufacturing and importing of most electronic products coming to a halt.

Nor would a ban covering this use of TBBPA lead to any known benefits to health and the environment.

KemI considers that Sweden should primarily await the outcome of the EU's risk management strategies for HBCDD and TBBPA. It will then be possible to make a more reliable assessment of the need for action at the national and EU levels.

A risk assessment of HBCDD and TBBPA is currently being made under the EU programme for existing substances, with Sweden and the United Kingdom respectively as rapporteurs. It should be possible for the risk assessments to be completed in 2006.

KemI presented its investigation to the Government on 15 March.

Contact: Inger Cederberg

Bert-Ove Lund

Phone: 46(8)519 41 100

More chemicals and insufficient control

■ ■ The Swedish National Audit Office (SNAO) has examined the work of the Swedish Government, the Swedish Chemicals Inspectorate (KemI) and the county administrative boards concerning inspections of producers and importers of chemical products and how well they manage to comply with the requirements of

the current chemicals legislation and the environmental quality objective 'A non-toxic environment'.

SNAO's overall assessment is that the scope and content of inspections are insufficient.

SNAO also states that although supervision yields results, these are not adequate.

Swedish ban on mercury notified to EU and WTO

The Swedish Government is proposing to extend the present ban on mercury in certain products to a general ban including amalgam and analytical chemicals as of 1 January 2007. This is the result of a proposal from KemI to the Government in June 2004.

Exemptions are proposed for applications covered by harmonised EC legislation, for example button cell batteries and fluorescent lamps, and for certain applications to provide time for development and transition to alternatives.

The new regulations must be notified to the European Commission and the World Trade Organization (WTO) before they can come into force. On 1 February 2006, supporting material was submitted to the Swedish National Board of Trade, the responsible authority for the notification procedure, which takes three to twelve months.

So far, Sweden has been successful in phasing out mercury. If a general, national ban is put into force, Sweden will have to proceed as far as possible by national legislation.

Contact: Petra Ekblom

Phone: 46(8)519 41 100